

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are compulsory.
2. Every question carries equal marks.

1. a) Write a brief note on the importance of literary sources and archaeological records in the construction of the past.

OR

- b) Discuss about Early Writing in India.

2. a) Write in detail the importance of archaeological sources.

OR

- b) Write in detail about the importance of literary sources.

3. a) Elaborate on the problem of the Origin of the Aryans. Establish relations between early Vedic texts and the Aryan problem.

OR

- b) Take an overview of the Vedic Texts and the Harappan civilizations' problems and theories.

4. a) Write an essay on the Archaeology of Mahabharata.

OR

- b) Write an essay on the Archaeology of Ramayana.

२
(मराठी रूपांतर)

कालावधी २ तास

एकूण गुण -६०

वि.सु. १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) प्रत्येक प्रश्नाला समान गुण आहेत.

प्र. १ (अ) प्राचीन भारतीय इतिहास लेखनामध्ये उपयुक्त असलेल्या लिखित व पुरातत्त्वीय साधनांचे महत्त्व विशद करा.

किंवा

(ब) प्राचीन भारतीय लेखन परंपरेचा आढावा घ्या.

प्र. २ (अ) पुरातत्त्वीय साधनांचे महत्त्व सविस्तर विशद करा.

किंवा

(ब) लिखित साधनांचे महत्त्व विशद करा.

प्र. ३ (अ) आर्यांच्या उद्गमाविषयी असलेली मतमतांतरे स्पष्ट करा तसेच वैदिक साहित्य व आर्य प्रश्न यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.

किंवा

(ब) वैदिक साहित्य व हडप्पा संस्कृतीचा संबंध प्रस्थापित करून या प्रश्नाशी संबंधित समस्या व आक्षेपांचा आढावा घ्या.

प्र. ४ (अ) पुरातत्त्वीय साधनांच्या आधारे महाभारतावर चर्चा करा.

किंवा

(ब) पुरातत्त्वीय साधनांच्या आधारे रामायणावर चर्चा करा.
